

פרוטרקול מס. 229

מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה, שהתקיימה
ביום י"ט, י"ט חשוון תשל"ז - 12.11.76, משעה 08.30.
(בהל-אביב, במרכז לשלטון מקומי)

נ ו כ ה י ם - חברי הוועדה:

י. ארידור - היו"ר
י. בארי
א. גיבלבר
מ. הכהן
א. הרליץ
א. ורדיגר
נ. אליעד
ב. מואב
ע. נוף
ד. קורן
י. יוסף חמיר

מזמנים:

משרד המשפטים	-	חמר רוזה
משרד הפנים	-	א. שפט
" "	-	ב. יערי
הסתדרות המהנדסים	-	י. בורמן
אגודת האינג'נרים והארכיטקטים	-	א. פלס
" "	-	ש. ירון
" "	-	י. בנימיני
" "	-	ג. צפור
מרכז השלטון המקומי	-	ח. גיבשטיין
" "	-	ז. מליון
" "	-	א. מוניץ

יהושע ברזני
שולמית פרג

מזכיר הוועדה:
ק צ ר נ י ת :

היו"ר י. ארידור:

אני פותח את הישיבה.

אני מקדם בברכה את נציגי הסתדרות המהנדסים ואגודת הארכיטקטים. אני מציע שאתם תאמרו את דבריכם, ואחר כך, מאוחר יותר, כדאי היה שתגישו לוועדה תזכיר ב-20 עותקים. כתבו לנו את הערותיכם לפי סדר הסייעים, ואנחנו בזמן הדיון ניקח בחשבון את הערותיכם, וזה יקל גם על עבודת הוועדה וגם עליכם, שכן זה ישחרר את הדוברים ממתן פרטים אשר הם יובאו אחר כך בכתב.

י. בורמן:

אני לא כל כך מכיר את ההצעה לחיקון מס.9. אבל לפי מה

שאני קורא, אין לנו הערות.

אני הצעתי שנציגי אגודת

האינג'ינרים והארכיטקטים יקחו חלק בזה.

א. פלס:

אנחנו הופענו כאן לפני כמה חודשים בקשר עם סעיף אחר של אותו חוק. אם כן, אנחנו חוזרים ואומרים שאנחנו בעד כל מקצוע שעוסק במשהו אחראי לעניין זה. אבל אז אמרנו, ואנחנו חוזרים ואומרים שאי אפשר לחייב בעל מקצוע שאינו אחראי בעד משהו שהוא יהיה אחראי. לכן מוצע שעבודה מקצועית תיעשה ע"י בעל מקצוע מורשה. כך שכל בעל מקצוע אחראי בעד עבודתו הוא, ולא של אחרים, בתנאי שזה יעשה בהתאם להנחיותיו.

בבנייה כיום קשה להציע על גורם אחד שהינו הגורם העליון המחליט בכל ואחראי לכל. בהתאם לכך, מטרת העקרונות המוצעים הינה להטיל אחריות מלאה על כל אחד מן המעורבים בבנייה על עבודתו הוא, בתנאי שהיא מבוצעת על ידי הגורמים האחרים בהתאם להנחיות שניתנו.

העקרונות חייבים להיות כדלקמן:

(א) עבודה מקצועית תיעשה רק ע"י

בעל מקצוע מורשה;

(ב) כל בעל מקצוע אחראי לעבודתו הוא,

ולא לעבודת אחרים, בתנאי שהיא נעשית בהתאם להנחיותיו;

(ג) האחראי על הביצוע יהיה הקבלן

המבצע, אשר חובתו לבצע בהתאם לתכנית, מפרטים, חקנים ויתר מסמכי הביצוע.

מוצע שקבלן מורשה, בהתאם לחוק

רישוי הקבלנים, לעבודות מסדר גודל מסויים ומעלה, יחוייב להעסיק מהנדס רישוי;

(ד) כל מקצוע יהיה חייב בפיקוח

מלא - פיקוח באתר - על הביצוע.

ש. ירון:

בדרך כלל יש מזמין שלוקח אדריכל, אחוזי בנייה וכו'.

כמו כן הוא לוקח מהנדס מתכנן שאחראי על הקונסטרוקציה. לכל אחד

מאלה המזמינים והאדריכל והקונסטרוקטור, יש להם פיקוח על הקבלן, שזהו פיקוח עליון. יש מהנדס שמפקח. הם עושים את הפיקוח על הקבלן.

יש סעיף שסותר את זה.

האם יש סעיף בחוק זה שסותר את הקונצפציה הזו?

היו"ר י. ארידור:

סעיף 208(ב) סותר. אמנם יש שינוי שטרם הספקתי ללמוד אותו. יש משהו שמטיל אחריות אבסולוטית שהיתה מוטלת עד היום על המהנדס האחראי.

ש. ירון:

את זה אנחנו מוחקים. במקום זה יבוא או המבצע או האחראי לעבודה. כך שיהיה

היו"ר י. ארידור:

מישהו אחראי.

אם לא עבר עבירה, והאדריכל לא ידע - האם הוא מכוסה?

ש. ירון:

המתכנן תכנן. נניח שהיתה חביעה משפטית כי היה דבר חריג, והוא טוען שהוא עשה מה שהמהנדס אמר לעשות, והוא גם המפקח. מי אשם? האם אתם מציעים שאיש לא יהיה אשם? (ש. ירון: אנחנו רוצים שכל אחד יהיה אחראי על עבודתו). הקבלן אומר שהוא עשה מה שאמרו לו לעשות. יכול להיות שהיתה קנוניה ביניהם, ויצא מה שיצא. מי אשם?

ד. קורן:

אם עשה לפי הנחיות המהנדס, אז אשם האדריכל.

ש. ירון:

היו"ר י. ארידור: אני מציע שאתם תעירו לגבי הסעיף הזה, על מנת להתאים אותו לעקרון שעליו דברתם עכשיו, וגם לגבי מהות העבודה של האדריכל, הארכיטקט, המהנדס, איך העבודה מתחלקת בין הסוגים מתחילת התכנון עד הביצוע, כדי שנוכל להטיל את האחריות על המהנדס. אני רוצה שיהיה ברור, כי הוועדה מעונינת שלא יהיה מצב שהמהנדס לא יהיה אחראי.

אנחנו ממליצים פה שקבלן מורשה יעסיק מהנדס רישוי. שיהיה מנדס אחראי על הביצוע.

ש. ירון:

הביצוע.

י. בנימיני:

הממשלה מציעה, לדעתי, פיצול האחריות. היינו, לא אחריות מוגדרת. אבל אנחנו בעד הגדרת האחריות. אחריותו של אדריכל צריכה להיות מוגדלת בצורה אינטיקטיבית. מהנדס, מתכנן - אלה אחראים באתר. המהנדס אחראי על הביצוע שחייב להיות יום יום ולעקוב אחרי תהליך העבודה. זה המצב המעשי. הוא יכול לדעת על התזוזות. שום חוק איננו מחייב לקחת מהנדס להיות אחראי על הביצוע. זו העובדה. מהנדס חותם על תכניות כמתכנן. מהנדס לא נמצא באתר, כי החוק אינו מחייבו. הבונה, המזמין, איך לו חובה להזמין מהנדס. לכן חייבים להחזיק באופן חוקי מהנדס כדי להיות אחראי לביצוע. כל עוד לא קיים התפקיד הזה דה-פקטו, אז צריך שהוא יהיה קיים באופן חוקי.

מכל מקום, אנחנו רוצים להחייב באופן חוקי סטטוס של מהנדס שיהיה אחראי לביצוע.

ד. קורן:

אני מבקש לשאול את המהנדמים: האם לא לא רצוי שיהיה סעיף בחוק שלפיו אי אפשר יהיה לאכלס בעניין בשום צורה אלא אם כן חתם מהנדס שאכן הבניין נבנה בהתאם לחוק. (תשובה מפני רבים: למעשה יש דבר כזה, אבל זה לא דה-פקטו).

ח. ג'בשטיין:

בטבו לא חייבים להביא תעודת גמר של בניין. אבל אנחנו מחייבים, כאחד מתנאי התרי בנייה, להביא תעודת גמר. אולם, קורה לפעמים, שבאים דיירים שאינם יכולים לחכות עד גמר הגיבון ועוד, ומבקשים לתת להם להכנס ולגור בדירתם. קרה מקרה כזה, שנכנסו לדירה, ומאוחר יותר התברר להם שהם נכנסו לבית לא להם.

ג. צפור:

מחלקים את האחריות. יש תכנון שבזה עוסקים האדריכל או המהנדס - זהו תכנון המוגש לעירייה לקבלת רשיון. זהו השלב שהוא עדיין לא לביצוע. יש בעירייה אחראי לתכנון, והוא חותם עליו. אפשר לאשר את זה אם נעשה או לא נעשה.

השלב השני זה שלב הביצוע, ואז יכולים לקרוא לאדריכל או לא לקרוא לו. אני שולח את התכניות, ויש שם מישהו שמבצע את העבודה, ואז המהנדס הוא האחראי לביצוע. זה, שוב, עניין של הגדרות.

ה. ארידור:

הסתדרות המהנדסים ואגודת האינג'נרים והארכיטקטים שלחו לנו תזכיר מסודר, לפי סדר הסעיפים, עם הערותיהם. אני מודה לאורחים שלנו. חודה רבה.

(נציגי הסתדרות המהנדסים ואגודת האינג'נרים והארכיטקטים עוזבים את הישיבה)

ח. ג'בשטיין:

הנקודה העיקרית - פרט ל"סטיה ניכרת" - שמטרידה אותנו היא, למרות שלחוק הזה עדיין חסר משהו לגבי ההליכים ומשך הזמן שעוברים בוועדות השונות, כולל בוועדה המקומית - היא, הצעת תיקון בסעיף 1 של הצעת החוק, וסעיף 47(א) - לגבי "עובד מוסד המעוניין בתכנית" (מצטט את הסעיף) (מצטט גם סעיף 2(1)(2) שבחוקרת הכחולה)

אנחנו לא בעד מתן חסינות לחברים הנמצאים במוסדות התכנון. אנחנו בכלל נגד מתן חסינות לאזרח זה או אחר במסגרת תפקידו.

לגבי אחוזי בנייה אמרנו, שלא כל העבירות הן באחוזי בנייה. יש דברים אשר ביודעין אנחנו מאשרים אותם. בראשון-לציון לא, ובמקום אחר כן? אם יש תעסוקה ליהודי דתי, אז איננו יכולים לחכות להליכים של חצי שנה, ולכן אנחנו מאשרים לו; או ישנם מקרים של אנשים חיים שיושבים בבתי סוהר ---

(ח"כ עקיבא נוף נכנס לישיבה)

היו"ר י. ארידור:

אני רוצה לברך את חברנו עקיבא נוף שמצטרף לוועדה, במקומו של חברנו אברהם יפה. אני מאחל לך, ח"כ נוף, הצלחה.

ד. קורן:

אדוני היושב ראש, אין לרמוז בוועדה על בתי כלא.

ח. ג'בשטיין:

אנחנו לא בעד הדברים האלה. אבל הסעיף הזה בנוסח שלו הנו חמור מאד. אני מודיע לכם - וחלילה, לא באיום - שאם לא יתוקן סעיף זה, לא יהיו מוסדות תכנון והאנשים לא יישבו כחברי ועדת בנין אחרים. איש לא יקח את הסיכון ביודעין, וגם לא את הסיכון שלא ביודעין.

הוזה אומר, שיהיה דבר כזה - שכל אזרח, או חלק מהאזרחים, או מישהו מהאופוזיציה בעיר או או אחרת, או מישהו שירצה לאיים, ואז יגישו תלונה למשטרה. ואז מה יקרה? קודם כל, תתנהל חקירה, כי אזרח הגיש חקירה על סמך חוק קיים. אחר כך זה מתפרסם בעתון --- (ב.צ. קשת: קודם תראה בעתון ואחר כך תתנהל החקירה)

וכאשר זה מתרחש בשנת בחירות, אז אחם יודעים מה שזה. כל עתון יהיה מלא מעבירות.

אנחנו לא בעד זה שחברי מוסדות תכנון יעבור על החוק. אנחנו נגד זה, ואנ' חוזר ומדגיש שאנחנו נגד זה. אנחנו לא נעמוד בזה, כי איש לא ירצה בזה, גם זה יהיה בצדק או לא בצדק. אנחנו מבקשים או להתעלם מהסעיף הזה, או למצוא נוסח שנוכח לעמוד בו, או לסייג את זה.

ח. גיבשטיין:

היינו מעדפלים שתהיה טובת הנאה או שחיתות. לראש עיר אין כל חסינות במקרה שגנב או מעל. על כל פנים, רק שלא יהיה "ביודעין"

ז. מליון:
בהמשך לדברי מר גיבשטיין: המרכז לשלטון מקומי בודאי בעד שמירה על החוק. אבל היינו מבקשים למצוא פתרון לגבי שני סייגים: אחד, מה שמר גיבשטיין אמר - שענין ה"ביודעין" חייב להיות תוצאה של שחיתות וטובת הנאה. אם זה כך, אז מדוע זה צריך להיות כפי שמוגש כאן?

בנוסף לזה, יש להבדיל בין היקף עבירות "ביודעין" של סגירת מרפסת או הרחבה וכו'. אנחנו מבינים שצריכה להיות "חרב" זו, אבל כפי שזה מנוסח היום, אנחנו רואים שחורות לגבי תוצאות שאיש מאתנו לא חושב עליהן. על כל פנים, לא נוכל לעמוד על זה. לכן אנחנו מבקשים שחהה קשור ביודעין עם טובת הנאה, דבר שיוכח בבית המשפט.

(ב) שיהיה איזה הבדל בין עבירות כאלה. בחוק תכנון ובניה יש דבר כזה לגבי סטייה זו או אחרת.

אלו הן ההסתייגויות שלנו.

היו"ר י. ארידור:
אני מציע גם למרכז לשלטון מקומי לשלוח לנו הערותיהם בכחב.

אתמול הגיעו אלינו ההערות, והן יופצו בוועדה, והן גם ילוו אותנו בעבודה הוועדה.

אני מציע שחברי הוועדה ישאלו שאלות,

ואחר כך נשמע את התשובות.

י. תמיר:
אני מציע, אדוני היושב ראש, שתפיץ את הפרוטוקול של ישיבת הוועדה שהתקיימה ביום ג' האחרון. ביום ג' שמענו את היועצות המשפטיות על הבניה הבלתי חוקית. בעדות שלהן היו דברים מדהימים לגבי רישוי שניתן שלא כדין, עם הוכחות שלא כדין.

אני מציע שהפרוטוקול הזה יופץ בין הנהלת המרכז לשלטון מקומי. היועצות המשפטיות - אלו הן שתי נשים שעשו רושם טוב מאד. (ד. קורן: זה היה ממש מרתק)

אילו היה שומע את האינפורמציה הזו אדם נורמלי היה חושב, באיזה עולם אנחנו חיים. ראש עיריה נותן לבנות שלא כחוק! הוא יושב ראש הוועדה היה. הוא טען שהוא נותן את התמיכה משום שאותו איש בונה הרבה בעירו.

זאת ועוד: מר שפט הודיע ש-80% מכלל התחלות הבנייה במדינת ישראל, הם נבנו שלא כחוק. אם כך, מר מליון ומר גיבשטיין, האם אתם יכולים להשלים עם זה?

ז. מליון:

איש לא השלים.

י. תמיר:

אנחנו, יחד אתכם, נבחרנו ע"י הציבור כדי להנהיג אותו בשירותים, לתקינות, למשמעת, להבטחת חיים. מה אנחנו עושים?

סוגרים מרפסת - רבותי, זה נגע. אל תזלזלו במרפסות. אז כל התכנון הוא לא תכנון.

אני שואל את השאלה: מה תפקידנו כנבחר הציבור? אני חושב: מה זה נותן לי? בשביל מה נשלחתי לכנסת?

רשות מקומית עומדת בלחץ של משפחות מעוטי יכולת, של קבלנים, וקשה לעמוד נגד לחצים. התקופה הזו נגמרה.

אני מציע שתתמכו בחוק זה. הבה נבנה חברה יותר בריאה! נקיים סדר! אם לא, אז לא תהיה כל אפשרות של קיום בצוותא.

י. בארי:

הערה ראשונה שלי היא פרוצדורלית מאד: בקשנו מהשלטון המקומי - וזה היה בעבר - שאם יש להם הערות להצעת חוק זו או אחרת - והצעת החוק הנוכחית היא מלפני חודשיים, מספטמבר - בקשנו שתעבירו את הערותיכם לפני הקריאה הראשונה, ולא רק בשלב הזה שהצעת החוק עוברת לוועדה, משום שאז אפשר יהיה להתייחס לדברים.

(ב) אין זה נכון שחברי מוסד לתכנון סוטים ביודעין מתכנית, או מאשרים או נותנים אישורים בניגוד לתכנית רק כשהם עשויים להפיק טובת הנאה מהעניין. יכול להיות ידיד, קרוב, יכולה להיות פרוטקציה מפלגתית, יכול להיות "שמור לי ואשמור לך", או חבר שאיננו מכיר - שמעוניין הסטייה מהתכנית; או יכול להיות כמו שאמר ה"כ תמיר - חוגים אלה או אחרים. כלומר, אין אנו עומדים בפני תופעה חמרת דוקא.

לכן כאשר מציעים לצמצם את זה לטובת הנאה אישית, אז לא יהיה בזה כדי להקיף את כל החריגים ואת כל הסטיות שנעשות שלא כדין.

(ג) אנחנו, הכנסת, קבלנו בסוף שנה שעברה, חוק רשויות מקומיות יעוץ משפטי. החוק הזה עבר, ושם קבענו מה שקבענו, ובין השאר אמרנו שוועדת תכנון ובניה חייבת למנות יועץ משפטי שיהיה רשאי להביע דעתו. חייבים לאפשר השתתפותו.

אנחנו קבענו בארבע ועדות חובת יעוץ משפטי כדי למנוע סטיות מהחוק. עכשיו, אם יועץ משפטי יתן אישורו להחלטה זו או אחרת, אז יהיה כיסוי לחברי המוסד אשר יאמרו: "אנחנו ישבנו, והיועץ המשפטי הביע דעה חיובית והוא אישר את זה".

נניח שיושב יועץ משפטי בוועדה, ונוחן חוות דעת שלילית. ללא סעיף זה, חוות דעת זו יכולה להיות ערטילאית, ואז אין שום סנקציה נגד חברי הוועדה שיאשרו מה שיאשרו, שכן אז הם, חברי המוסד לתכנון ובניה, יפעלו בניגוד לחוות הדעת.

אנחנו מדברים עכשיו על שמירת החוק. ה"כ אליעד, אתה לא שמעת מה ערכה של חוות דעת של יועץ משפטי, ושחברי

י. בארי:

המוסד נוקטים מדיניות הפוכה. איפה האחריות? לדעתי, האחריות חייבת להתרכז דרך סעיף כזה. והיה, אם פעלו בניגוד - אבל אם יתברר שהיועץ המשפטי לא נתן חוות דעתו, והם פעלו בניגוד לחוות הדעת, אז הם חייבים בזה.

ח. גיבשטיין: למה צריכה לשבת ועדה? הרי אין לה שום סמכות להחליט.

היו"ר י. ארידור: הוועדה צריכה לשבת רק בגלל סטיה מהחוק.

י. בארי: יושבת ועדה כדי לבחון תכניות או הצעות שמוגשות לה, ואם לאשר או לא לאשר אותן.

ח. גיבשטיין: במסגרת החוק כבר אין שיקול דעת לוועדה? אלא רק אם סוטה או לא סוטה?

י. בארי: ברצוני לסיים ולומר: חבר כנסת אליעד, וגם מר גיבשטיין, מהערוותיכם משתמע כאילו שכל ועדת התכנון והבניה אין לה דברים אחרים. הקונצפציה שלי לגבי ועדות תכנון ובניה היא שונה.

א. ורדיגר: יש מצב מסויים. אנשי הרשויות המקומיות, שליחי ציבור אלה נמצאים במצב מסויים. הציבור בוחר בהם, ויש מאלגות. אנחנו בינתיים נחיה בדמוקרטיה כפי שהיא.

מצד יוני, הובאה בפנינו הצעת חוק, שהיא, למעשה, באה כתוצאה מהאנדרלמוסיה או מההפקרות ששוררת בשטח זה. אם היה פתח, אז פתח זה נפתח כך שאין לו גבולות.

ממה ששמעתי וממה שאני יודע, וממה שאני ראיתי - אז באמת המצב הוא בלתי נסבל. האשלה היא, אין למצוא את שביל השביל כדי לסתום את הפרצות הקיימות, וגם כדי לאפשר לרשויות המקומיות לחיות, לנשום.

הניסוח הזה כמוצע פה הוא לדעתם של מליון וגיבשטיין, וגם לדעתי - בלתי מתקבל על הדעת. אם משהו השתתף בוועדה זו באיזו שהיא סטיה, אז פשוט מאד הוא עבריין, ואז זה לא רק שנה אחת מאסר ועשרת אלפים ליי קנס, אלא זה שנתיים מאסר ואינפלציה.

אנחנו מוכרחים למצוא כאן משהו.

אני חושב שיש בזה דרך אחת - שיקבע אחוז מסויים של מכסימום, שבגדר מכסימום זה לא נקרא סטיה - כלומר, שנקבע 5%-6%-10% --- (היו"ר י. ארידור: כלומר, עבירות חוקיות ועבירות לא חוקיות) יש דברים שאי אפשר להתגבר עליהם.

מכל מקום, אני תומך בדעתם של נציגי השלטון המקומי שאומרים כי סעיף זה כפי שהוא מנוסח, לא יתן להם חיים

א. ורדיגר:

פחות שקטים. אני חושב שלא מותר לנו להוקק חוק כזה שהציבור לא יעמוד בו. אני מציע שהשלטון המקומי ינסח לנו הצעה אלטרנטיבית להצעה המוצעת פה.

נ. אליעד:

אני מלווה תמיד באהדה את "המשוגעים" של יוסף תמיר בנושא הזה של תכנון ובניה. אבל הוא גם יודע שאני במשך כל הזמן מנסה להציב אי אלו גבולות.

רבותי, מאז שהייתי בבתי דין צבאיים ועוד, תמיד אני רואה שלא מוכנים לקבל אמת אחת. איננו יכולים להשלים עם המצב שיוצא בעיות. יש מקומות שלא יכולים לעמוד בזה. מה שח"כ תמיר אומר, ובצדק, לגבי סגירת מרפסות - כאן אני יכול להוסיף ולומר, כי ברמת-אביב אפשר להחמיר, אבל בשכונת עזרא קשה יהיה לבצע איסור זה. האם אנחנו נמצאים באויר? האם לא קיימות בעיות? בודאי יש בעיות. יש קשיים. אז יש נבחרים ציבור שנתונים תחת לחצים כאלה.

מר גיבשטיין אמר שהוא צריך 26 גני ילדים, וביום בהיר אחד אומרים לו לא. אז הוא סוטה, ועושה משהו, והקבלנים נותנים לו, והוא מסתדר. אני אינני מוכן להיות חסיד כזה שאומר שהכל תכלת. הרי זו המציאות שלנו. אני מתכוון ברצינות לדברים.

במקום שח"כ תמיר ינופף בדגל הפלילי, אני מציע שתוקם ועדה טכנית, מוכשרת, טובה, ושהיא תדע יותר טוב מה זה מיבנה יפה וכו', וכולם יהיו חייבים לפי החוק לקבל את דינה. (י. בארי: מה הפקיד היועץ המשפטי בוועדה?)

לדעתי, הוא צריך להדריך אותם. אני מוכן ללכת לקראתם. אני בטוח, ח"כ תמיר, שאתה, כולך, בעד א"י יפה. לכן אני חושב שאתה צריך לתמוך בדבר הזה, שזה יעבור לצוות טכני טוב עם ביצוע. הם יבצעו לפי החוק.

אני לא משחרר את נבחרים הציבור. אם זה לא יתקבל, אז אני מציע עוד שתי אלטרנטיבות: המלה "טובת הנאה" - לא בסדר; "ביודעין" שלא מתוך שיקול ציבורי מובהק, סביר - כלומר, חלה טובת הוכחה על האנשים האחראים, שהם יהיו תחת השאלה אם הם הצביעו, אז רק מתוך שיקול ציבורי מובהק. אז ח"כ בארי, מה שאתה אומר, אם יהיה "שמור לי ואשמור לך" - אז ההכרעה תהיה מתוך שיקול ציבורי מובהק.

אני מוסיף ואומר, שאם מר שפט אומר - כפי שאמר ח"כ תמיר - ש-80% מכלל התחלות הבניה הם בניגוד לחוק; כן נאמר שיש מקומות שיש בהם אנדרלמוסיה - אם כן, הבה ניתן לשר הפנים את הסמכות. הוא יודע שוועדה מחוזית מסוימת חורגת בצורה בלתי סבירה - אולי יש איזו שהיא במה כדי להשעות גם את חברי אותה עיריה, ואז אם נלך בשני הכיוונים - גם שיקול דעת ציבורי מובהק שהוא יתן עליו את הדין. וגם סמכות לשר הפנים לפזר את אותה ועדה מחוזית - יתכן שאז נוכל לעמוד בפני הבעיה.

אני לא מציע שאנחנו נרוץ בחקיקה זו עם אי אמוף מובהק כזה, עם נפש עכורה כזו. אני חושב שהעם שלנו ראוי ליותר מזה. נראה לי שזה כבד לי מאד.

ע. נוף:

המצב באמת בלתי נסבל. אם 80% או 70% של התחלות בניה שהן בלתי חוקיות,

אז זה מצב שאי אפשר להשלים אתו.

יחד עם זה אני חושב, שאם נקבל את הפילוסופיה שאפשר לפתור בעיה ע"י מאסר וקנסות, אז 80% אלה יביאו לכך שנשב בשאלת הכנסתם של הפרקליטים למאסר.

אם יש טובת הנאה בענין זה, אז ממילא החוק חל עליו. אם אין, אז יש משאבים שאינם מנוצלים מספיק. אולי הוועדה הזו צריכה, מדי פעם בפעם, לזמן עירייה חורגת ולהעמידה על עמוד קלון ציבורי. או, לקבל את הצעת ח"כ אליעד.

לכן אני מצטרף לחברי מבית הלל - הכוונה לח"כ אליעד, ואני מציע למצוא ניסוח לגבי קבלת שיקול דעת ציבורי, עם הנחיה שיהיה פיקוח יותר חמור על הוועדות האלה.

א. גיבלבר: אין גוזרים גזירה על ציבור שאינו יכול לעמוד בה.

היינו רוצים להעמיד סכר בפני

ההתפתחות הזו הגואה.

בסעיף הראשון כתוב "יודיע על כך ליושב ראש מוסד התכנון" - ואם לא הודיע, אז משהו אחר יודיע. אני שואל: מה קורה אם לא יודיע? לדעתי, יש פה דבר סתום.

בסעיף שני כתוב, שנבחר ציבור אשר יושב בוועדה, אני מטיל עליו קנס על מצפונו בגלל שיקול דעתו המצפונית. אני אשווה את זה עם חברי כנסת - מה יהיה אם יחקקו חוק שביודעים יוטל עליהם קנס?

חבר מושבעים אומרים "אשם" או "לא אשם". הוציאו מהם את ענין הקנסות, משום שזוהי בעיה. יש אמון של הציבור. זה מבחינת החוק. זה לפעמים נוגד את החוק הכללי.

במקום שנטיל קנס, אני מוכן להגיד "החלטה נוגדת את החוק איננה מתבצעת" (י. בארי: זה כך גם היום) אז יש אפשרות להטיל על מהנדס העיר להיות שומר על החוק.

אני חייב לציין ולומר, כי אני מתלבט בבעיה זו. אכן אמרתי שנטחל על משרד הפנים ועל ועדות מחוזיות, והוא יתן או לא יתן את זה ע"י הממונים על המחוזות. אם אנחנו אומרים שמים הגיעו עד נפש, אז צריך לעשות דבר דרסטי.

אני מביין את ח"כ חמיר. אכן זהו המצב. אבל אם הוא צריך חדר נוסף, אז המצפון עדיף בזה, אבל אומרים שזה לא תקף. ואם כך הוא שקל, אז יהיה חייב ללכת לבית סוהר.

תמר רנוה: לכל המתקוממים נגד ההוראה החדשה הזו אני רוצה לומר, שהיא לא כל כך חדשה.

ההוראה הפלילית קובעת כי עובדי ציבור שמפירים ביודעין את החוק, חלה עליהם אחריות פלילית. היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, מר שמגר, הביא לא אחת לידעת ראשי רשויות

תמר רווה:

מקומיות, לחברי מועצות של רשויות מקומיות, כך שגם בית המשפט העליון הפנה לא אחת את תשומת לבם להוראות אלה כאשר דן בהפרות חוק ע"י ועדות מקומיות, והתריע על כך שהן מעודדות זלזול בחוק והפרתו.

מכיון שרוב העבירות האלה של עובדי ציבור של חברי מוסדות תכנון מתמקדות בתחום תכנון ובניה, מצאנו לנכון לכלול הוראה מפורשת בחוק תכנון ובניה.

ועוד: בקשר לטענה שאין אבחנה בין סטייה קלה לבין סטייה חמורה - הסעיף המוצע קובע במפורש שלא יחול במקרה של מתן הקלה כדין, כך שזגירת חדר או מרפסת לא תהיה עבירה; אבל היתר בניה של שלוש קומות בניגוד לתכנית, תהיה עבירה.

א. שפט:

אני מבין שהדיון הזה תלוי בעמדתו של המרכז לשלטון מקומי. כביכול, שהם אורחים של הוועדה. ואני מבין שהסעיף הוצג. אבל יכולתי למנוע אי-הבנות אילו היינו יכולים להציג את הסעיף לגבי התזות שלנו.

אני תוהה במקצת. הקונצפציה של חוק התכנון היום, ח"כ אליעד, מבוססת על חוק רשויות מקומיות, והתכנון בידיהם. אם נשנה את הקונצפציה הזו ונאמר שהשלטון המקומי איננו ראוי לכך, וא"א אפשר לסמוך עליו שהם יתכננו את עירם - אז הבה נאמר זאת במפורש. אנחנו משנים קונצפציה. אנחנו, משרד הפנים, סבורים שהשלטון המקומי בישראל הוא מספיק מפותח ובוגר כדי שנבחרנו יתכננו את עירם.

ג. אליעד:

הרי אתם מאשימים אותם בזה ש-80% הם חריגים. איזה בוגר זה?

א. שפט:

אני מבקש להבהיר את ה-80% אלה: זה, כשלעצמו, מזעזע, כי בסוף הבניה, האחוזים החוקיים מגיעים לכדי 70%. המצב קשה גם בקונצפציה של התייחסות לחוק זה מאשר לעצם הביצוע. אנחנו רוצים להחדיר את זה, כי לצערנו לא מתייחסים לחוק התכנון ברצינות.

יש חוקים רציניים, ויש חוקים לא רציניים. חוק התכנון הוא חוק בלתי רציני. ח"כ ורדיגר ניסה לפתח את התזה שיש חיים בלתי רציניים, שמותר לעבור עליהם מתוך שיקולים ציבוריים. במלים אחרות, אם נקבע אבני בוחן בענין זה, אז מותר יהיה לעבור על החוק. אם עוברים במידה מצומצמת, אז לא יהיה בר עונשין. אלא חלקית.

נבחין אחת לתמיד בין תכנון לבין רישוי. אתם מבחינים ברישוי, ומביאים תמיד את "האלמנה ושבעת ילדיה", את התעסוקה בשכונה פלוננית-אלמונית. אם יש בעיות אמיתיות, אז תקנו את התכניות. מי מונע מכם? כדי לקצר את ההליכים, הבאנו בשנת 1973 את תקון מס. 4. בטלנו את האישור, והעברנו את זה לוועדות מחוזיות, כדי שהם יתפנו לזירוז ההליכים. ומה הייתה התוצאה? התוצאה הייתה שיש הקלות בוועדות המקומיות. זה חלק מהבעיה. היום אפשר לאשר הקלות בוועדה המקומית. לכן אני מבקש, בכל לשון של בקשה, להבחין בין תכנון לבין

א. שפט:

הליכי תכנון. מה שאנחנו מציעים, רבותי, אין לו כפרה לשיקול דעת ציבורי מובהק, כי כאן צריכים לקבוע את הנורמה. אם אתה סומך על שיקול דעתו של השופט, אז אתה לא יכול לקבוע שהעבירה איננה עבירה.

נ. אליעזר: זה לא. אני נותן לו שהמבחן שלו יהיה שיקול דעת ציבורי.

א. שפט: נסיתי להבהיר שיש לפעמים מצבים קריטיים.

תסלחו לי, אנחנו בהכנעה מבקשים. יתכן שיש כאן משהו מיותר בסייפא. אנא, כבוד נבחר הציבור יוכיחו לנו שאכן הסעיף הזה מיותר לחלוטין. אז ישאר המצב הקיים. אבל אם הקונצפציה תשתנה, ולצערי הרב חברי ראשי ערים מכובדים אינם מוכנים לתפוס היום את המצב. זה לא חודר להם ששמירת חוק זה נורמה חברתית רצויה, והם לא רואים אפילו פגם בבעיה זו.

ח. גיבשטיין: למה רק ראשי ערים? אל תהיה לי צדיק ואני נאשם. אני לא יושב על שולחן

הנאשמים.

היו"ר י. ארידור: מר שפט לא דיבר על ראשי ערים כנאשמים. כל אחד עובד במשרתו, ולא צריך להתייחס

לתפקידו ולמשרתו ולמעמדו.

ב.צ. קשת: שפט, אני הבינתי מגיבשטיין שאמר בכל הלהט שלו: "תנו לנו חוק, אבל אל תעשו אותו כולל". על זה אני רוצה לקבל ממך תשובה.

כולנו מבינים שיש צורך בחוק, וצריך משהו ספציפי.

א. שפט: כאן, אדוני, מונחת לפני הצעת המרכז לשלטון מקומי, האומרת: אחרי המלה "ביודעיך" שבסעיף (2) של הצעת החוק, יבוא: "אלא אם הוכח ע"י בית המשפט שהיה למצביע טובת הנאה ישירה או עקיפה להביע הסכמתו".

במלים אחרות, המרכז לשלטון מקומי קושר את זה לטובת הנאה, ואנחנו רוצים לומר שעל זה, על טובת הנאה, לא מדברים. הבעיה איננה טובת הנאה. אנחנו אומרים, כי לא מאשימים את נבחר הרשויות המקומיות בשחיתות למען טובת הנאה. זה מישור אחר של שחיתות. אנחנו טוענים שיש מישור שונה. הטענה של השלטון המקומי היא שבגלל מצוקות, ולפעמים גם בגלל שיכונים ציבוריים, נאלצים לסטות מהתכניות.

א. שפט:

אנחנו טוענים שבמצב דברים כזה של פתרון לחצאים, או מיגבלות טובת הנאה - לא השגנו ולא כלום. הבעיה המרכזית שלנו מצד אחד היא, לתת עזרה לציבור לעמוד בפני לחצים כאלה --- (היו"ר י. ארידור: הסעיף עדיין לא נגמר. אולי לא יהיה צורך להרהיב את הדיבור על זה).

הצעה חלקית, בעקיפין, אומרת - הכשר

למעשים בלתי חוקיים.

לדעתי, זה אחד הסעיפים החשובים בתיקון שאנחנו מגישים, ואני תומך

ב. מואב:

בו ככתבו וכלשונו.

מר גיבסטיין אמר שהוא לא יסכים למבחנים. יש שלבים שמשמשים בחוק זה, כך שיש פרקליטות, יש משטרה, יש בוחי משפט, ואני מאמין שהשופטים יושבים כדי להחליט אם אמנם כך נעשה. יש גם שכל ישר. כך שאני מאמין כי על ידי תיקון זה, תהיה הקטנה של מספר העבירות של תכנון ובניה.

מכל מקום, אני אתמוך בחוק זה.

יש לנו קושי עקרי במערכת העתונות. זהו קושי. התהליכים ממושכים. העובדה שאני יכול לטעון שיש מעשה חורג, זה אחד הדברים הגדולים של הדמוקרטיה. אני רוצה אנשים שאני יכול לתמוך בהם. יש שיקול. אני רוצה לתת אמון מלא בראש עיר.

אני מודה ומתוודה שאילו היה עומד

ב.צ. קשת:

סעיף זה כרגע להצבעה, אז אינני יודע כצד הייתי מצביע. אני כולי מתלהב כשאני שומע את דברי ה"כ תמיר ואלה שתומכים בו. מצד שני, כשאני מסתכל בסעיף זה - אני מלא בכל מיני הרהורים, שכן כתוב: "חבר מוסד תכנון אשר ביודעין הביע הסכמתו דרך הצבעה או בכל דרך אחרת להחלטה לתת היתר וכו'" - זאת אומרת שהיה רוב. (היו"ר י. ארידור: לא נכנס לנוסח) אני אעבור לקונצפציה - זאת אומרת שהיה רוב. זה לא אחד. זאת אומרת שאנחנו צריכים למצוא ברוב זה מי נתן הסכמתו ביודעין ומי שלא ביודעין. (תמר רווח: כולם ביודעין)

אני רוצה שנחשוב לאן אנחנו הולכים

עם גישה זו. ובלי מלה זו - אז יש 80% שבונים לא בסדר. זאת אומרת, שמחר, אם אנחנו מתלבשים על זה, אז יובאו בפנינו מאות אלפי מקרים --- (היו"ר י. ארידור: זהו המצב הקיים) (א. שפט: הבונים והקבלנים אינם בסדר.)

מר שפט, הרשה גם לי להגזים. אני

מדבר על המצב הקיים. אומר מר גיבסטיין "חנו לי טובת הנאה"; אומר מר שפט: "לגבי טובת הנאה אני אשפוט לפי סעיפים אחרים. אני רוצה שבכלל לא תחרוג מהחוק הזה, אחרת תשב שנה."

זה שהשופט יתן קנס, זה לא חשוב.

האם זה מעשה פלילי שיש בו קלון, או לא? - אני חושב שיש בזה קלון. זאת אומרת, שמחר אנחנו נשב בלעדי 50% של ראשי רשויות מקומיות.

אני אומר דברים אלה על מנת שנדע
לאן אנחנו הולכים. כאשר הוצאנו מנקודת מבט עם צדק בסיסי את גישתו
של ח"כ תמיר.

היו"ר י. ארידור:

אינני יכול להביך דבר אחד - היום,
לפי כל המושגים שלנו, יש הפרת חוק.
בין היתר, יש הפרה ע"י המוסד לתכנון. אלה הם אנשים נבחרים, בחלקם
אנשי ציבור. איך אנחנו יכולים להרשות מצב שיהיה הפרת חוק ולא יהיה על
זה עונש? זאת אומרת שיהיה מצב חוקי, שאנחנו, ככנסת, נותנים הכשר
להפרת חוק של הכנסת.

אם יהיה מישהו שיאפשר פרוצדורה
זו, הוא לא יהיה בר עונשין. פירוש הדבר, שאנחנו נותנים הכשר לאחראים
במקרה שנמחק סעיף זה. איזו זכות מוסרית יש למישהו במדינת ישראל
להביא לדין קבלן או אדריכל או אדם שבנה בלי אדריכל או קבלן, שהוא יאמר
שאחרים אשר מפירים אתם אינכם מביאים לדין -- אני רוצה להביך איזה
חוק זה? אם אנשים יכולים לאשר תכנית מסוימת, ומצד שני הם יפרו את
הדין - אני, אם הייתי יושב במוסד תכנון ובניה לא היה עולה על דעתי
להפר את זה. זו הקונצפציה שצריכה להיות בין אם זה קשור לחוק תכנון
ובניה ובין אם לא. איך לתת יד ביודעין להפרת חוק? זה חל לא רק על
חוק תכנון והבניה. (א. גיבלבר: יש מקרים רבים שהם בספק)

אני מדבר על ביודעין. איך אפשר

שמישהו יתן יד ביודעין?

שלא אנשים יושמרו: אנשים יכולים
להיות מושמרים, ולא דוקא בקשר לחוק זה. אנשים יכולים להיות מושמרים,
והעתונות תפרסם את הדברים. כאשר אנחנו אומרים חוק, אז אם מוסד לתכנון
מסויים פעל בניגוד לחוק, כלומר לא נתן רשיון שהיה צריך לתת בהתאם לחוק -
אז יש בג"צ שיקבע בהתאם לחוק. כך שכולם, כל האנשים, יהיו שווים.
אבל אם אנחנו לא נקבל סעיף זה, אז יהיה מצב כזה שיהיו אנשים שתהיה
להם פרוטקציה, שישפיעו על חברי התכנון לתת בניגוד לחוק.

יהיו שני סוגים: כאלה שלא יקבלו
רשיונות בלתי חוקיים משום שלא היתה להם פרוטקציה; ויהיו כאלה שיקבלו
רשיונות משום שהיתה להם פרוטקציה.

מכל מקום, על ידי כך אנחנו מאבדים
את המבחן הזה, כי זה יהיה נתון לשרירות לבם של רוב חברי המוסד לתכנון.
במקרה כזה, לא יהיה לנו יותר שום קנה מידה. יכולים אלה להיות מקרים
של סגירת מרפסת. אי צירת סעיף זה יכול להביא לעבירות של שחיתות.

נ. אליעד:

הצעתי שלוש הצעות: הצעתי שיהיה
שיקול דעת ציבורי מובהק, כך שאתה לא
נותן לו איזו שהיא סמכות; או, אם רוב חברי הוועדה מחליטים דוקא נגד -
אז ששר הפנים יכול לפרסם אותם.

היו"ר י. ארידור:

לגבי הבדלה בין שני סוגים, אני מתנגד
לזה מבחינה עקרונית. אינני חושב
שמבחינה חינוכית ציבורית לא יכול להיות הפרת חוק ואין נענשים עליו,

היו"ר י. ארידור:

כי לא יכולים לומר שזו עבירה עבירתית. החוק מחייב, לפי הערכתי, את המעוט ואת הרוב. השאלה של נורמות מוסריות שאנחנו מטילים כלפי הציבור, לדעתי, אי אפשר לתבוע כל אדם אם החוק אינו חל עליו.

אפשר להוריד חסינות מחברי כנסת, ואכן היו דברים מעולם. כאשר יש עבירה פלילית, הכנסת הורידה את החסינות. בחאונח מכוניות הכנסת הורידה חסינות, ודוקא במקרים חמורים. עבירות של חניה, זה לא העיקר. הבעיה של עבירות חניה אתה מסיר, ואתה מגיע למעבר. חובה עלינו לשמור על חסינות חברי הכנסת. בעבירות המורות עלול להיות מצב שירצה לטפל ברשויות מקומיות, וירצה להיות חופשי. בלי חשש שיטפלו אליו בדברים פעוטים. כדאי לו לאפשר לרשויות השלטוניות להטפל אליו.

השאלה הזו איננה קשורה בנושא שאנחנו עומדים בפניו. לא הייתי יושב בוועדה של הכנסת אם הוועדה הזו דנה כדי לקבל החלטה לגבי דבר לא חוקי. אנחנו אומרים, הוועדה ממליצה. אנחנו משתדלים להכנס לרשותה של רשות סטטוטורית אחרת. האם ביודעין אנחנו נרשה לעצמנו לקבל החלטה בלתי חוקית? - זה לא מתקבל על הדעת! אם זו בעיה של סגירת מרפסת, הייתי אומר שמגיע לו 50 לייקנס. (א. גיבלבר: אני מדבר על מאסר) אולי נשנה את הקונצפציה לגבי העונש.

י. תמיר:
אנחנו מדברים בסוגיה, שהיא, למעשה, במידה מסוימת קיימת. טוב שמגלגלים שיחה כזו. אנחנו בחברה מתהווית. כאשר ציבור האנשים היה צריך לשפוט אותם לפי מעשיהם, לפי התנהגותם וכו'. ציבור הבוחרים בישראל בא למדינת ישראל ומצא דפוסים מערביים-אירופיים, והם שולחים את הנבחר על פי הדין. איזה טובת הנאה קבל? אני מעיד עלי את ראש עירית רמלה, שכך הוא. באתי לרמלה ודברתי אתו.

רבותי, לאלו חולש על אזור מרכז, מרחב תכנון מרכז, ועושה בניגוד לכל המקומות האחרים, כי לאלו קפדן, וכך הוא הצליח להשתלט על חלק מהמחוז הזה והשליט בו סדר. זאת אומרת, שאפשר --- (א. שפט: גם בעכו). ועוד בתקופת הפעילות שלי, בתקופת הבריטים, כשהיה כאן קרוסבי - לא הייתה אפשרות לעשות כל שינוי שהוא בתל-אביב, ביפו, בפתח-תקוה ועוד. אבל כאשר קמה מדינת ישראל, החלו הפרות הבניה ע"י עירית תל-אביב, עוד בתקופתו של ישראל רוקח ז"ל. נאמר אז שמותר לסגור מרפסות ע"י טריסים זזים. יש שמש כמה בקיץ, ולכן החלו מהטריסים לטריסולים קבועים. אחר כך התקינו חלונות זכוכית שחוסמים את המפרסות, ואחר כך הרסו קירות ועוד ועוד.

חברי כנסת נכבדים, הקונצפציה שלי, שעליה דיבר מר שפט ועוד כמה חברי כנסת אחרים - למעשה, זהו המצב. מר גיבשטיין, החסינות לחברי הפרלמנט ניתנה להם כדי לתת להם חופש דיבור. אני נגד המעשה שקרה בירושלים - שעירית ירושלים קבלה משרדים לקביעת משרד מס רכוש, על כן הותר לה לבנות עוד 1400 מ"ר.

ח. גיבשטיין:
הערה אישית: אני יושב בקדנציה זו כחבר ועדה מחוזית ומחוז המרכז. אמרתי שאני לא מוכן לקבל את המוסר החלקי. אם בא לפני מקרה של הקמת בריכת שחיה שלא מפריעה לאף אחד ולא מטרידה אף אחד - אם זה חוקי או לא חוקי, כולם קמו ואמרו שזו בניה לא חוקית;

ח. ג'בשטיין:

ועוד מקרה: כאשר מדובר על בניה בלתי חוקית כחלק מבפרק לאומי של קבוץ פלמחים - אז את זה מאשרים. אנשי ההתיישבות העובדת נמצאים שם. אותי זה קצת מקומם. הנה, אחמול-שלום נדון העניין של "יכין". מדובר בבניה בלתי חוקית, על קרקע חקלאית. אז פה כן, אז יאשרו את זה בצורה חוקית.

בעיר שיש 80 אלף תושבים, שאין לה בריכת שחיה - לא; ואילו לקבוץ פלמחים - כן? המוסר הזה תלוי ביושב ראש, כן אשם או לא אשם - את זה אני לא מקבל. לכן אני מתקומם.

אמרת: "תרשום שאני רוצה לעמוד בדיון על דבר זה!" אני שלם עם זה, כי קבלנו החלטה זו פה אחד של 15 חברי הוועדה.

ועוד מקרה - חנות באזור מגורים - שיהיה לאנשים איפה לקנות. הם הולכים מרחק של חצי קילומטר כדי לקנות לחם. ילדים נשלחים ע"י הוריהם לקנות לחם, וכל כך הרבה הם הולכים בשביל זה. או שיש שכונות שלאנשים שם יש 4 דונמים. אדם כזה רוצה לבנות בית על מגרש - אז צריך לאפשר לו לבנות, כי אחרת יקח עוד 10 שנים עד שתהיה תכנית החלוקה. בינתיים, שלא ניתן לו לבנות לעצמו בית מגורים? עוד אין חלוקה, ואני לא רוצה לסטל אותו. האם זו עבירה? או שיש תהליך של רה-פרצלציה שיכול לקחת 10-15 שנים. בא יהודי בן 74, שעבד ביקב, אז אנחנו רואים שיש סכסוכים, כי הוועדה המחוזית אימרת לי שלא אוכל לתת לו לבנות. כך שהוא נשאר תקוע מבלי לדעת מה לעשות.

ה"ר י. ארידור: אם יש לכם הצעות לתיקון אותם דברים שהזכרו פה - אפשר יהיה להלבישם גם במסגרת התיקון עליו אנחנו מדברים. אני מזמין הצעות.

ח. ג'בשטיין: לי יש דעה שאפשר לבנות גן ילדים בבית משותף עם מפלסים עבור 35 ילדים. יש לחשוב על רבית בלבד של הלוואה לקניית מגרש במליון ל"ל-35 ילדים אלה, אז תעשה חשבון כמה יעלה לך כל ילד. היום לוחצים עלינו כדי לאסור גם את הדבר הזה. אני אומר שיכול להיות שאנחנו נעבור על זה. את כל העולם הזעקתי לעניין זה, וזה לא עוזר.

מכל מקום, ישנם דברים שאינם פשוטים כל עיקר. אנחנו לא בעד עבירות, ולא בעד תוספת אחוזים. (י. בארי: שנו את התכנית) החלטות הוועדה המקומית מתקבלות אצלי ב-99% פסיק, גם על דעת האופוזיציה. הן מתקבלות פה אחד. לעומת זה, נציג האופוזיציה ממפ"ם אמר, שאם אנחנו צריכים לבוא לוועדה בלי שיקוח דעת, כי אנחנו מכירים את האזור כדי לשנות אחרת - אז למה לנו לשבת? למה שהוא יסגור את חנותו כדי שישב בוועדה? - אני לא בעד הדברים האלה. ההחלטות מתקבלות והן מתקבלות פה אחד עם שיקול כללי. אם נשלול שיקול דעת כזה, אז אין מה לשבת שם. יכול להיות שצריך לתקן את החוק, כי הדברים האלה יהיו חשובים.

לח"כ בארי: אצלנו יש בית עם תכנית מפורטת וכו'. לא אנחנו נבדוק את התכנית, כי אחרת אוי ואבוי לנו יהיה כי דבר זה יארך שבועיים. אתה מקבל את ההערה, וגם אם יש הסתייגות

ח. גיבשטיין:

של אחוז אחד יותר או לא, אז את זה שוקלים. ועתה, לגבי יועץ משפטי - הרי זה ייצוג חדש. כדי שלא יהיו טענות של הסביבה, שיהיה פרסום אם יש התנגדות. אנחנו מקבלים התנגדויות כשהן סבירות. לא יהיה פשוט לגבי יועץ משפטי, שהוא אדם שכיר של העירייה - זה לא פשוט.

תהליכי תכנון אלה הם תהליכים ארוכים של שנים. זה דבר שקשור בזכויות של בעלים, וכל שינוי אתה חייב לשלם פיצויים של עשרות מליוני לירות.

בוועדה המחוזית יש תכניות שנמצאות שם זה 5 שנים. בינתיים זה לא רק מגרש שאותו רכשו לפני 40 שנה. יש מגרשים שיש עליהם רפרצלציה, ושאסור לבנות עליהם. בצורה זו אתה מגיע לפשיטת רגל.

ז. מליון: אנחנו מבקשים פסק זמן של שבועיים כדי להגיש לכם את הערותינו.

אנחנו נגד עבירות. אבל אנחנו גם מבקשים להתחשב עם המצב בשטח כאשר יש שיקולים ציבוריים ממדרגה ראשונה. לכן אנחנו מבקשים זמן של שבועיים מהיום. אני מבקש שהמשך הדיון בחוק זה יהיה ללא סעיף זה.

ה"ר י. ארידור: בסדר.

נ. אליעד: האם אי אפשר יהיה להכניס בחוק התכנון והבניה דבר כזה של שיקול דעת ציבורי מובהק, או יותר מצומצם?

אני מקבל את מה שאמר היושב ראש. אבל אנחנו יודעים שקיומו של החוק נתקל במקרים שיש בהם מהסבירות. אזלי אפשר למצוא שבאותה מסגרת תהיה גמישות חוקית?

מה שאמר לנו כאן ה"כ תמיר על בניית 1400 מ"ר נוספים - זה לא. צריך למצוא את שביל הזהב בין המקרים הקשים שעליהם דיבר ה"כ תמיר לבין המקרים הבאים מציאות חיינו.

ה"ר י. ארידור: אם יש הצעות לחוסף סעיפים לחוק זה, אשר יבדילו בין המקרים, אני מבקש להגישם לוועדה.

מכאן אני עובר לסעיף 1 שאותו סיימנו, ובקשנו מהיועצים המשפטיים לנסח אותו.

אני אקרא בפניכם את התיקונים

שנתקבלו על דעת הוועדה, והם כדלקמן:

"47א. (א) עובד במוסד תכנון שיש לו,

במשרתו או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו או קרוביהם, כל חלק או טובת הנאה בכל התכנית או ענין העומדים לטיפול או לדיון במוסד או בוועדה מוועדותיו, יודיע על כך בכתב ליושב ראש מוסד התכנון שעת עובדיו הוא נמנה, מיד לאחר שנודע לו די התכנית או הענין האמורים הובאו לטיפול או לדיון באותו מוסד או בוועדה מוועדותיו, ולא יטפל באותו ענין ולא יהיה נוכח בדיוני המוסד או הוועדה הדנים בו.

(ב) בסעיף זה "קרוב" לאדם פלוני -

(1) בן זוג;

(2) הורה, הורי הורה, צאצא, צאצאי בן זוג ובני זוגם של כל אחד מאלה;

(3) אח או אחות ובני זוגם;

(4) איגוד שחלקו בהוננו או ברווחיו עולה על חלק אחד מתוך עשרים חלקים."

כל זה נעשה בתאם לחוק מס שבח

מקרקעים. זה תופס די רחב.

אני מבקש למחוק את המלה "או" אחרי המלה "סוכנו". שיהיה כך: "בעצמו או על

נ. אליעז:

ידי קרובו, סוכנו, שותפו או קרוביהם."

הצעת ח"כ אליעד - למחוק את המלה "או" המופיעה אחרי המלה "סוכנו" - נתקבלה

בסעיף 2(1) שבכחול - במקום "עמדת אלפים" יבוא "עשרים וחמשה אלף" - זה

היו"ר י. ארידור:

יהיה הקנס המכסימלי.

סעיף 2(1) בתקון - אושר

תודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.15.